

1965. 50 2015.

LINDO
FOLKLORNI ANSAMBL
DUBROVNIK . HRVATSKA

SVEČANI NASTUP

Petak, 27. studenoga u 20:00 sati, Sportska dvorana Dubrovnik

Evo kola
koga je
volja
mladosti
moja!

Pod pokroviteljstvom Grada Dubrovnika

Dio prihoda od ulaznica namijenjen je Udruzi slijepih Dubrovačko-neretvanske županije

1965 2015

50. godina Folklornog ansambla Lindo

SVEČANI NASTUP

Petak, 27. studenoga u 20:00 sati
Sportska dvorana Dubrovnik

IZVOĐAČKI "A" SASTAV

Jelena Baričević	Andela Karačić	Ana Mitić	Ivo Vićan
Jelena Benić	Ivana Karačić	Dora Mitić	Sarah Viteškić
Mihaela Blitvić	Anamarija Kitin	Daniela Njavro	Paula Vitković
Valentino Božanja	Orsat Kljajić	Adna Omerčahić	Ivo Vlahušić
Mirta Brajak	Lovro Kolanović	Bernardo Oršulić	Niko Vlahušić
Klara Brunsko	Iva Kolobarić	Dubravka Oršulić	Vjeran Vlahutin
Antonio Butigan	Ivana Koncul	Martin Oršulić	Andela Vujinović
Ivan Čanić	Marija Končić	Ivana Petrović	Petra Vuletić
Mateo Čanić	Barbara Kozić	Ivan Pijević	Andrea Zlatković
Đivo Čučević	Doris Kristić	Ivana Popović	La Gioia
Tea Čupić	Lea Kukuruzović	Josipa Prkačin	Sara Žarak
Lorena Čupić	Tea Kukuruzović	Katarina Radić	Ivana Šakić
Vedran Ćorak	Mateo Kušić	Martina Radić	
Nikša Dadić	Nikolina Lale	Kristijan Radić	
Stjepan Di Reda	Nika Limov	Dario Radić	
Lukrecija Dragić	Ivan Lučić	Mateo Radić	Glazbenici:
Maro Dubravčić	Mateo Lučić	Anamarija Radović	Vedran Favro
Adriana Duždević	Lovrenco Lujjo	Ivana Rudinović	Miro Jelačić
Domenika Fjorović	Karla Ljubišić	Mia Sarić	Antonijo Kondrić
Andrea Gjaja	Marija Marović	Ana Sentović	Mario Kristić
Stijepo Grljević	Andela Matić	Mara Soko	Rikard Kužnin
Gabrijela Harmat	Vlaho Matijić	Šime Sulić	Dario Lučić
Dorothea Hladilo	Goran Mičeta	Antonela Šaban	Kristijan Mazić
Marko Ilić	Nikolina Mihać	Ivona Šoša	Mario Mazić
Matea Ivančić	Đuro Miletić	Borna Špaleta	Amar Omerčahić
Antonija Jandrijević	Lukša Miletić	Ana Šuperak	Amel Omerčahić
Katija Kalinić	Marko Miletić	Lucija Šutić	Danijal Omerčahić
Marija Kalinić	Petra Miličić	Petra Vezilić	Tonči Jerko Vukušić

LINDOV PODMLADAK

Zana Agić	Karla Ivanković	Đive Majstorović	Kate Radoš
Adrina Agović	Anika Jerinić	Karlo Marčinko	Iva Raguž
Luka Bajurin	Anđela Jonović	Ana Marković	Karla Raguž - Lučić
Ana Baletić	Mario Jović	Mia Matić	Nevio Roko
Lucija Banić	Ivan Jurišić	Ante Matijević	Ana Rudinica
Martina Batina	Lucija Jurković	Ivan Matušić	Mia Sabljčić
Nikolina Batina	Klara Karačić	Roko Miljas	Nea Sarić
Katarina Batinić	Maroje Kekez	Ana Miljević	Nika Sebastijan
Mara Bezek	Anamarija Kitin	Marija Miljević	Romana Sekondo
Lo Anette Birin	Mihaela Kitin	Marko Miljević	Orsula Skurić
Marta Caput	Karla Kriste	Nina Mirović	Orsula Soko
Ana Čondrić	Karmen Kristović	Ivana Mitrović	Andrej Sredojević
Ivona Čučka	Monika Kukrika	Gabriela Njirić	Maja Stojanović
Karmen Dadić	Tea Kukrika	Lea Papak	Antonia Sutić
Hana Duvnjak	Ana Dora Kukrika	Maris Pasqualicchio	Mihaela Škrabo
Dominik Duždević	Lorena Kukulj	Doris Pavlović	Antonio Štraman
Karla Đano	Marta Lasić	Mia Pejdar	Mia Šuperak
Lukrecija Đanović	Ani Letunić	Nora Piner	Nikolina Tomašević
Karlo Filipović	Iva Lončarić	Matia Pjević	Darija Tomović
Matea Franušić	Antonela Lučić	Pia Prkačin	Bruno Troić
Martina Galov	Nika Lučić	Antonio Puljizević	Karmen Vidak
Katija Gvozden	Ana Ljubičić	Dora Radić	Ana Vuić
Stella Hladilo	Lora Ljubišić	Jelena Radić	Mihaela Vukas
Ivona Ikanović	Mateo Ljubišić	Stijepo Radić	Mia Vukić

VETERANSKI SASTAV

Božena Andrić	Ivan Brailo	Jelica Čučević	Hikmet Gušalović
Mario Bačić	Luko Brailo	Vesna Di Reda	Ljudmila Hamović
Marijana Badelj	Vlaho Brailo	Maria Di Reda	Blanka Hančević
Ana Bajurin	Jadranka Bratoš	Dijana Dizdar	Sandra Hrtica
Irida Banac	Ana Brbora Hum	Nela Donatović	Igor Jažić
Danijela Banovac	Pavo Brzica	Marija Dragić	Inge Jelavić
Jadre Barač	Marijo Brzica	Zrinka Dropulić	Romana Jelić
Mirjana Barković	Đuro Butigan	Toni Đanić	Edi Jertec
Vanesa Batina	Tea Butigan	Katica Đurđević	Zdenko Jonjić
Boja Begenešić	Ljubo Butigan	Ana Farac	Anka Jovančević
Renata Begušić	Zrinka Capor	Nikolina Farčić	Fikret Junuzović
Gabriela Bender	Marina Capurso	Fani Favro Bukvić	Nedjeljka Jurin
Lucija Benić	Damir Curić	Đive Galov	Neda Jurin Miletić
Maroje Benić	Renata Čagalj	Vesna Gjivoje	Nikola Kalafatović
Darko Beslema	Darija Čanić	Leandra Gluhan	Dijana Kalčić
Nataša Beus	Pelagija Čelak	Daniela Gluhan	Felix Kamić
Dijana Bilić	Mithad Čerimagić	Marija Grgurević	Zrinka Kaznačić
Ivan Boban	Daniel Čizmić	Joško Grljević	Tajana Kera
Marina Bobić	Deša Čížek	Niko Grljević	Josip Kerschbaum
Alisa Bogdanović	Munevera Čokljat	Toni Grljević	Suzana Kirigjan

Katarina Knego	Srečko Matana	Mirela Pilaš	Mirja Štalo
Franjo Knego	Marija Matanović	Katarina Pjević	Krunoslav Težak
Margarita Knežević	Ines Matić	Branko Popara	Ivo Tolja
Mirjana Kolanović	Iris Matić	Martina Poša	Kate Tomaš
Zoran Koprivica	Tihomir Matić	Diana Prelić	Duško Tomović
Netty Kovačević	Evgenija Matović	Josipa Radonić	Tamara Tudeško
Ivančica Krce Kalanj	Anuška Matušić	Ivana Rodin Miljas	Marijana Vekarić
Marijana Kresić	Marica Matuško	Dijana Roko	Nikolina Vicelić
Tomislav Kriste	Sanja Memunić	Dubravka Roko	Dubravka Vidlička
Maja Kristić	Ivana Merdžan	Maris Roko Ćumo	Jelka Vrhovac
Marija Kristović	Darija Mikulandra	Stijepo Ruščić	Kate Vukičević
Antonija Krmek	Žanetić	Marija Sagrestano	Marina Vuletić
Željko Krnić	Gojko Milanković	Eleonora Sambrailo	Laura Zoranić
Anita Kunica Jelčić	Aleksandra Miletić	Dubravka Sarić	Marija Maja Žumović
Vilson Kužnin	Tina Milišić	Renata Sekulović	
Seka Anđelka Laptalo	Ivan Miloš	Jozo Serdarević	
Zvezdana Lasić	Nives Miloš	Nikša Smojver	Glazbenici:
Paula Lazarević	Jadran Milovčević	Anita Soče	Maro Bajurin
Zoja Lečić	Miho Miljas	Tanja Soko	Tonči Baletić
Aljoša Lečić	Maro Mratović	Ana Stabile	Đorđe Đoko Begu
Stojan Lučić	Tonči Mratović	Dubravka Stabile	Miho Bulić
Ivana Lučić	Ankica Njirić	Momo Stojiljković	Leo Ćampara
Davor Lučić	Zorica Njirić	Lukša Suhor	Vinko Dragojević
Petra Lučić	Fuad Omerčahić	Lukša Šarenac	Srđan Gjivoje
Mirjana Lujak	Katija Oršulić	Dube Šimunović	Lukša Hanza
Valerija Lujo	Senija Ovčina	Ivona Šimunović	Tomislav Macan
Glorija Ljepava	Jelena Pače Sentović	Ines Šimunović	Gordan Muratović
Tomislav Maleš	Marijana	Josip Šoletić	Branko Njirić
Andrea Marić	Pasqualicchio	Jozo Šoletić	Neven Stjepović
Sandi Marić	Ivana Pavlić	Zrinka Šoša	Igor Surjan
Romana Marković	Aleksandra Pavlović	Vjekoslav Šoša	Marino Torić
Nikša Martinović	Paulina Peko	Davorka Šperanda	Matko Vierda
Marija Mašanović	Fani Pijević	Danijela Štrman	Alojz Lolo Žitnik

ZAPOSLENICI

Antonijo Grdović	Mario Lale	Enes Omerčahić	Dubravka Sarić
Đuro Grdović	Stijepan Lazarević	Nikša Pavlović	Anka Šoletić
Vedran Ivanković	Anuška Matušić	Jadran Radonić	
Miho Kalauz	Đuro Miletić	Zdravko Rajević	
Mario Kristić	Ivana Morović	Antun Romanović	

Ženska klapa Folklornog ansambla Lindo

Dirigent: Viktor Lenert
Zbor Libertas
Dubrovački simfonijski orkestar

Voditeljice

Ana Brbora Hum
Darija Mikulandra Žanetić
Diana Roko

LINĐO 1965. – 2015.

U 2015. godini Folklorni ansambl Linđo obilježava veliki jubilej – punih pet desetljeća uspješnog postojanja i djelovanja. Raz vojni put Linđa započeo je u jesen 1964. godine kada je u Dubrovnik na odsluženje vojnog roka stigao g. Sulejman Muratović, i kao folklorlaš s iskustvom iz zagrebačkog Ansambla ‘Koleda’ utemeljio folklornu sekciju pri ondašnjoj dubrovačkoj Gimnaziji pedagoškog smjera.

Iako u to vrijeme u Dubrovniku nije postojala tradicija okupljanja mladih temeljena na narodnom stvaralaštvu ustrajnim i predanim radom prvih generacija Linđovaca – uz potporu ondašnjeg vodstva Saveza omladine te Putničke agencije Atlas i tadašnjeg Turističkog društva Dubrovnik – mala folklorna sekcija ubrzo je prerasla u ansambl koji će kroz kasnije godine postati nezaobilaznim brendom u kulturno-turističkoj ponudi Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije.

Početni nastupi upriličeni su u restoranu ‘Jadran’, dok je prvi javni nastup Folklorni ansambl Linđo održao 8. listopada 1965. godine u „prepunoj dvorani tvrđave Revelin“, kako je zapisano u medijskom kronikama tog doba.

Od tada do danas Linđo neumorno i s velikim uspjehom postaje pronositeljem i promicateljem scenski vrhunsko uobličene tradicijske kulture i narodne folklorne umjetnosti dubrovačkog kraja i Hrvatske. Od samih početaka, kako u nekadašnjoj državnoj zajednici tako i u samostalnoj Republici Hrvatskoj, u Linđu su radili i rade najpriznatiji hrvatski i ostali koreografi.

Programe ansambla čine plesovi i pjesme iz svih krajeva Hrvatske, a nastupi razigrane i raspjevane dubrovačke mladosti su „lišeni svake baletizacije, rutinske profesionalizacije i koreografsko-scenskih patvorina“, kako Linđove umjetničke dosege ocjenjuju hrvatski i inozemni folklorni i etnostručnjaci.

Najbolji koreografi i glazbenici, originalne narodne nošnje i instrumenti, bogatstvo različitih izvoditeljskih stilova i različitost repertoara popraćeno mladim ljudima koji zrače pozitivnom energijom – postulati su na kojima se Linđo razvijao. Zavidni su rezultati koje je Linđo ostvario u razdoblju od 1965. do 2015. godine.

U tom je razdoblju, među ostalim, više od 3000 mladih Dubrovkinja i Dubrovčana je amaterski se baveći plesom, pjesmom i glazbom pridonijelo popularizaciji i promicanju tradicijskog narodnog stvaralaštva u zemlji i inozemstvu. U proteklih pet desetljeća Linđo je stvorio fundus od 1500 narodnih nošnja, pretežito originalnih, neprocjenjive i raritetne vrijednosti koje plijene pažnju svojom živopisnošću ujedno svjedočeći o bogatstvu tradicijske kulture koju članovi Linđa uspješno pronose diljem Hrvatske, Europe i svijeta.

Od 1965. do 2015. godine Linđo je ime i ugled turističkog i kulturnog Dubrovnika pronio na više od 200 gostovanja diljem Europe, SAD-a, Južne i Srednje Amerike, Australije i Japana. Nastupe dubrovačke razigrane mladosti snimale su najuglednije

svjetske televizijske kuće, a od 1967. godine Lindo redovito nastupa u folklornom dijelu Dubrovačkih ljetnih igara, kao najpriznatijem hrvatskom kulturnom festivalu.

Među brojnim priznanjima i nagradama Linđove vitrine krasi Zlatna medalja i Zlatna ploča, osvojene na Međunarodnom festivalu u francuskom gradu Dijonu 1973. godine, najprestižnijem europskom i svjetskom folklorističkom natjecanju.

Godine 2012. Lindo dobiva priznanje Međunarodnog Instituta za promidžbu mira kroz turizam iz Vermonta - SAD (International Institute For Peace Through Tourism) postavši IIPT-ov „Ambasador mira“.

Uz više od 3600 nastupa/priredaba kojima je u Hrvatskoj i inozemstvu prisustvovalo više od dva milijuna posjetitelja najveći uspjeh Linđa ogleda se u tome što je u Dubrovniku tijekom proteklih pedeset godina stvorena primjerna sredina koja stalno okuplja 200 do 300 mladih djevojaka i mladića u dobi od 12 do 30 godina.

Upravo ta činjenica predstavlja temelj današnjeg djelovanja Folklornog ansambla Lindo koji se od 1998. godine razvija kao ustanova u kulturi Grada Dubrovnika i kao neodvojivi dio sveukupnog kulturno-turističkog života Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije.

Luko Brailo, *dugogodišnji član Linda i novinar*

Osnivači Folklornog ansambla Lindo

Prema dokumentima pohranjenima u Državnom arhivu u Sponzi osnivači našeg Ansambla daleke 1965. godine su:

- *Marija Beba Napica, Frano Nalbani i Baldo Čupić*
iz dubrovačkog Saveza omladine
- *Nikša Sabljčić,*
ravnatelj Gimnazije pedagoškog smjera
- *Stijepo Stražičić,*
direktor Koncertne poslovnice Dubrovačkih ljetnih igara
- *Henrieta Mendi Regjo,*
Turističko društvo Dubrovnik
- *Ante Čičo Petričić,*
predstavnik Putničke agencije Atlas
- *Sulejman Sule Muratović,*
dugogodišnji umjetnički rukovoditelj i direktor Linda

KRATAK POGLED NA FOLKLORNE MOTIVE U SLICI GRADA

Jedna od mnogobrojnih diplomatski napetih situacija u kojoj su se tijekom stoljeća Dubrovčani našli započela je početkom 1384. godine sasvim obično: za brodom koji je neko vrijeme gusario u vodama južnoga Jadrana organizirana je potjera te je brod s posadom i putnicima zarobljen. No, ispostavilo se da se na brodu nalazi jedan Anžuvina, rođak francuskoga kralja Karla VI sa svojom pratnjom, odreda mladim obijesnim plemićima koji su ustvari bili na ležernom putovanju Jadranom čineći različite nepodopštine u stilu današnjih jet-setera. Mudri su Dubrovčani, naravno, tu vrlo neugodnu poziciju uspješno razriješili pustivši ugledne goste nakon nekoliko mjeseci prisilnoga „ugošćavanja“ koliko je bilo dovoljno da se mladi uglednici „ohlade“ i da se sa sigurnošću potvrdi njihov identitet. Ipak, gestom dostojanstvene superiornosti na rastanku su njihovu pratnju obukli u narodne nošnje kako bi francuski kralj vidio kako izgledaju ljudi koji su ih zarobili. Dubrovački kroničar Nikola Ranjina pripovijeda kako im je dana čitava nošnja od kožnih opanaka (dapače, sa zlatnim vezicama), preko čarapa, košulje, prsluka, sve do „slavenske kape“ (koja nažalost nije pobliže opisana).

Bilo kako bilo, ova zgoda jedna je od onih koje nam otkrivaju uobičajenu bliskost Grada i njegove ruralne okolice, prožetost života koja je išla u oba smjera te od svojih sastojaka formirala ono što nazivamo *slika Grada*. Nije to neuobičajeno niti za druge slične gradove na našoj obali, ali je u Dubrovniku zbog male površine Dubrovačke Republike i fizičke blizine grada i okolice te promišljene i stabilne državne uprave ona ipak bila umnogome izraženija i vidljivija. Ona je iz svakodnevice ulazila i u „visoku“ kulturu, posebice književnost: dovoljno je pogledati čitavu galeriju ruralnih likova u Držićevim djelima koji su bitan čimbenik dramske radnje. Uostalom, folklorna izvorišta kod velikoga komediografa očita su na doista brojnim mjestima u njegovome djelu; čak se i na naslovnici izdanja Tirene iz 1551. godine navodi kako u ovu komediju „ulazi i boj na način od moreške i tanac na način pastirski.“ Ne zaboravimo da se – također s uporištem u folkloru – uvelike pjevalo i tancalo i u insencijama baroknih melodrama, od kojih je Gundulićeva Dubravka vjerojatno najpoznatiji primjer.

Ipak, tek je u razdoblju prosvjetiteljstva i potom romantizma stvorena koncepcija o starim narodnim pjesmama kao izvorištu narodne povijesti i tradicije. Romantički ideal kolektivnoga narodnoga stvaralaštva koje izvire iz duše naroda našao je na plodno tlo upravo u našim krajevima gdje je tradicija narodne nošnje i narodne pjesme bila živa sve do u 20. stoljeće. Logično je stoga da Frano Marija Appendini u svome monumentalnome djelu o dubrovačkoj povijesti i kulturi tiskanome tik pred pad Republike daje tekstom opis, a grafikom i sliku dubrovačkih karnevalskih maski i narodnih nošnji (*Notizie storico-critiche sulla antichità, storia e letteratura de' Ragusei*, Dubrovnik, 1802.-1803.). Isto čini i zaslužni inženjer Lorenzo Vitelleschi u pregledu dubrovačke graditeljske baštine iz 1827. godine (*Povijesne i statističke bilješke o*

dubrovačkome okrugu, prvo izdanje iz 2002. godine). Odjeću seljaka i njihove običaje uočava također i austrijski car Franjo I u svome putnom dnevniku koji je vodio prilikom posjeta Dubrovniku 1818. godine. U više arhivskih zbirki dubrovačkih arhiva i knjižnica nalaze se likovni prikazi dubrovačkih narodnih nošnji i plesova, među kojima su akvareli iz ostavštine tiskara Petra Frana Martecchinija u dubrovačkome Državnome arhivu nastali sredinom 19. stoljeća vjerojatno među najčešće reproduciranim. Kultura devetnaestoga stoljeća bila je uglavnom povijesno i skupljački usmjerena želeći spasiti od zaborava neku idealiziranu starinu, a narodni su običaji, prvenstveno nošnje i plesovi, prema mišljenju etnografa bili idealni za proučavanje nacionalnih tradicija i duše naroda.

A toga je svojim posjetiteljima Dubrovnik pružao u izobilju i ne čudi stoga da su svi strani i domaći putnici koji su u Dubrovnik dolazili tijekom 19. stoljeća u svojim putopisima posebnu pažnju posvećivali upravo opisu narodnih nošnji i narodnih običaja. Osim opisa narodnih nošnji dubrovačkoga kraja, svi primjećuju uljudeno vladanje seljaka koje drugdje nisu uočili te njihovu prisutnost u *slici Grada* – on bi bez njih bio drugačiji, nepotpun. Bilo koji nasumično odabrani tekst te tada iznimno popularne i mnogobrojne književne vrste lako će nas uvjeriti u to. Tako, naprimjer, Nijemac Johann Georg Kohl 1852. godine u svomu putopisu navodi: *Seljaci i seljanke iz Župe poznati su u Dubrovniku zbog svoje lijepje narodne nošnje, a to mnogo znači u ovom kraju gdje su sve narodne nošnje lijepje i šarene. Sve su bile tako lijepje i svečano odjevene kao lijepje mlade djevojke u koru u našim kazalištima. Žene su bile neobično uredno i čisto odjevene, sve je na njima bilo bijelo i sjalo je, nosile su zelene čarape s crvenim porubom, šarene cipelice i mnogo zlatnog i srebrnog nakita svake vrste. Seljaci iz dubrovačke okolice šepure se s lijepim oružjem kao i Dalmatinci, ali se od njih razlikuju urednošću i čistoćom i ne izgledaju onako divlje i surovo kao stvarni Vlaji. (...) Vidjeli smo u nedjelju mnogo ovih ljudi kako prije i poslije mise stoje na trgovima Grada. Obično su to dobro razvijeni ljudi, poneki od njih su zbilja lijepi i veliki. Ako se pogleda ove ljude i ove zlatom okićene žene, ne opaža se dekadencija Dubrovnika. Oni su zdrava, svježeg izgleda, naprosto cvatu.* Englez Arthur John Evans, kasnije poznati arheolog, godine je 1876. zapisao kako je nošnja seljaka koje je po gradu susretao *tako lijepa i graciozna da je čak nepotrebno ukrašavati je nakitom. (...) Čak i u svojim tužnim danima Dubrovnik je naslijedio ponešto od svoje ranije civilizacije. Izuzetna uglađenost njegovih seljaka i građana ne može se sresti negdje drugdje u ovim krajevima i ovo mora iznenaditi i najneobazrivijeg putnika.*

Logično je u tom kontekstu konstatirati da sakupljački i publicistički doprinosi Balda Bogišića, Line Bogdan-Bijelić ili Jelke Miš u našoj etnografiji svojom kvalitetom i relevantnošću prelaze lokalne okvire.

Bilo da se radi o nadničarima koji dolaze u grad raditi, seljankama koje dolaze na gradsku tržnicu, tovarima iza Revelina, posluži u gradskim kućama, fakинима koji pred Svetim Vlahom sjede i čekaju da ih netko unajmi za nošenje...Grad je bez toga folklornoga elementa jednostavno nezamisliv. Gradski sprovodi sve do druge polovice 20. stoljeća bili su gotovo nemogući bez fakina u zlatoveznoj širokoj robi, a o gradskim crkvenim festama, posebice onoj Svetoga Vlahu, da niti ne govorimo. Jedna

od dvije nastarije snimke Parčeve feste, ona iz 1930. godine, sadržava scenu u kojoj stariji par pred Lužom pleše poskočicu. I iako o identitetu plesača postoji više teorija, nedvojbeno je da oni u veselome blagdanskome raspoloženju plešu omiljeni *Lindo* na oduševljenje okupljene publike. Kao i u putopisnoj književnosti toga vremena i u likovnim umjetnostima bili su to motivi koje brojni slikari i grafičari, a kasnije i fotografi, uočavaju i posebno prikazuju. Dok nas bezbrojne Konavoke, Župke, Primorke i Mlječke gledaju s mnogih Bukovčevih, Medovićevih, Muratovih, Lalićevih ili Perkovih crteža i platna, bilo bi nemoguće makar nabrojati strane slikare koji su posjećujući Dubrovnik zabilježili njegove gradske vedute s folklornim likovima. Jedan slučaj ipak možemo radi primjera izdvojiti: rođak cara Franje Josipa, nadvojvoda Ludwig Salvator, inače iznimno zaslužan za populariziranje turizma na našoj obali, autor je nekoliko putopisa sa svojih putovanja Jadranom. No, on je bio toliko fasciniran narodnim nošnjama da im je 1905. posvetio posebnu knjigu (*Das was verschwindet, Trachtet aus den Bergen un Inseln der Adria*) opremljenu lijepim slikama čak petorice slikara koje je vodio sa sobom kako bi narodnu odjeću i običaje zabilježili svojim kistom. Doba historicizma, u kojemu je turističko putovanje postalo popularno kao nikada do tada, izumilo je također i dopisnice i razglednice na kojima su dubrovačke nošnje u gradskim ambijentima i vedutama bile posebno omiljen motiv. Moglo bi se slobodno reći kako takove razglednice i fotografije predstavljaju zaseban podžanr unutar tog oblika primijenjene umjetnosti.

Kada sve izloženo imamo na umu, sasvim je jasno da je u dvadesetom stoljeću osnivanje Dubrovačkih ljetnih igara i Folklornoga ansambla *Lindo* samo nastavak

Da li osnovati folklorni ansambl u Dubrovniku?

Na posljednjoj sjednici plenuma Dubrovačkih ljetnih igara iznesen je prijedlog, da bi se u Dubrovniku osnovao jedan stalni ansambl narodnih igara i pjesama, po uzoru na ostale naše profesionalne folklorne ansamble. Plenum je imenovao komisiju, koja će proučiti taj prijedlog i mogućnost njegove realizacije.

O mogućnosti osnivanja stalnog ansambla narodnih igara i pjesama govorilo se i ranije u Ljetnim igrama, iako za već postoji nedlužbeni nacrt plana na koji bi se našla ta mogućnost realizirati. Smatra se, da bi grad Dubrovnik, kao turistički centar, svakako trebao imati svoj ansambl, koji bi mogao nastupati ne samo u okviru Ljetnih igara, nego i izvan njih. Kada bi taj ansambl kvalitetno odgovarao, nastupao bi dvaput sedmično za vrijeme Ljetnih igara, a osim toga održavao bi i stalne koncerte u posezoni i posebne u režiji "Patinak" prigodom dolaska velikih stranih turističkih brodova. Za četiri mjeseca zimске sezone ansambl bi pripremao svoj program.

Za realizaciju nacrtanog plana o osnivanju ansambla potrebno je 50 do 60 djevojača i mladića, izvađača narodnih kola i pjesama. Ansambl bi bio sastavljen isključivo od dubrovačke omladine, a imao bi poluprofesionalni karakter. Prema dosad izvršenim kalkulacijama, ovaj ansambl ne bi iziskivao naročito velika financijska

sredstva. Kao početna, predviđena je suma od oko dva milijuna dinara i to uglavnom za nabavu originalnih narodnih kostima. Kasnije bi se ansambl mogao održavati uz minimalnu dotaciju.

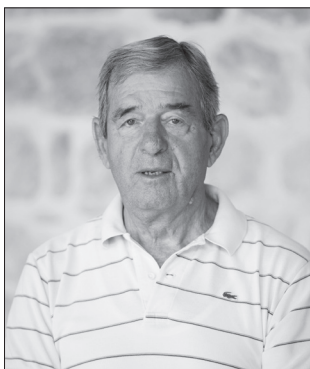
Korist od ovog ansambla — rekh su nam u Ljetnim igrama — bila bi u tome što bi okupio omladinu i dao joj jedan zdrav sadržaj rada — učenje i izvođenje narodnog folklora. Dubrovnik, kao turistički centar dobio bi jednu atrakciju više. Kroz ansambl, koji bi u toku cijele godine dao 65 koncerata, imali bi prilike inozemni gosti upoznati naš popularni folklor, a time bi dobio i turizam. Sa programom Ljetnih igara bi otpala dosadašnja gostovanja drugih folklornih ansambala, čime bi se postigla velika ušteda. Čim se osiguraju financijska sredstva za nabavu narodnih nošnja, pristupiti će se izbora članova ansambla audicijom. Sati mjeseci nakon audicije imalo bi se s prvim programom. Ako bi ansambl postigao kvalitet naših već postojećih popularnih ansambala, ne bi izostale ni turje na se smjli i izvan nje. Ansambl bi nosio ime "Lindio". Naert plana za osnivanje ansambla narodnih igara i pjesama postoji. Imenovana je i komisija koja će ispitati mogućnost njegove realizacije. Treba ju još financijska sredstva i interes kod dubrovačke omladine za bavljene narodnim pjesmama i pjesmama.

T. P.

tradicije *drugim sredstvima*. Kao što je osnivanje Igara imalo svoju pretpovijest (o osnivanju jednoga takvoga festivala razmišljalo se još tridesetih godina) i kao što je bio potreban sretan spoj okolnosti da se Igre nešto kasnije ostvare, slično je bilo i s osnivanjem jednoga gradskoga folklornoga ansambla. Očito je kako je upravo takav ansambl bio odgovor na potrebe i izazove vremena, način na koji je Grad apsorbirao i svojim potrebama prilagodio folklornu baštinu i njezin potencijal. Time je starijim slojevima dubrovačke gradske kulture pridružen jedan suvremeni. Da je tome tako, slikovito svjedoči i jedan moderni urbani ritual, koji se pridružio onima postojećima - otvaranje Dubrovačkih ljetnih igara do danas je nezamislivo bez nošnji i lijericice. Veza između Igara i Linda nije slučajna, jer upravo vodstvo Igara još 1956. godine izložilo ideju o osnivanju folklornoga ansambla kako lijepo bilježi kratka vijest iz gradskih novina. Iako bitan motiv, nije se radilo samo o mogućnosti ušteda na gostovanjima folklornih sastava iz drugih gradova, već se istaknulo kako bi cilj ansambla bio *da okuplja omladinu i daje joj zdrav sadržaj rada, učenje i izvođenje narodnog folklora, a Dubrovnik bi kao turistički centar dobio jednu atrakciju više*. Plan je otpočetak predviđao da ansambl ima poluprofesionalni karakter i da članovi budu isključivo domaći mladi ljudi što se kasnije pokazalo kao dobra osnova i najbolje „pogonsko gorivo“ čitave ideje. Čekalo se do 1965. samo da se i ostale okolnosti sretno poklope. Ostalo je povijest.

Ivan Viden, povjesničar umjetnosti

Sulejman Muratović

Sulejman Muratović – Sule (1937.) počeo je kao student ekonomije u Zagrebu plesati u amaterskoj skupini Folklornog ansambla Lado, a zatim je bio suosnivačem zagrebačkog Folklornog ansambla Koleda. Godine 1964. Sulejman Muratović stigao je na odsluženje vojnog roka u Dubrovnik gdje je uspješno vodio folklornu sekciju pri ondašnjoj dubrovačkoj Gimnaziji pedagoškog smjera.

Njegovim ustrajnim i predanim radom, znanjem i entuzijazmom koje je prenio na prve generacije plesačica, plesača i glazbenika – uz potporu ondašnjeg vodstva Saveza omladine te Putničke agencije Atlas i tadašnjeg Turističkog društva Dubrovnik – mala folklorna sekcija ubrzo je prerasla u ansambl bez kojega je danas teško zamisliva turistička i kulturna ponuda Grada Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije.

Od 46 godina aktivno provedenih u Linđu g. Muratović je puna tri desetljeća bio i ravnatelj i umjetnički direktor Ansambla. Pod njegovim vodstvom Linđo je u proteklih pedeset godina ostvario zavidne rezultate u Hrvatskoj i inozemstvu.

Stručno se usavršavao za folklornog koreografa i voditelja ansambla u Školi hrvatskog folkloru čiji je utemeljitelj dr Ivan Ivančan, jedan od najpriznatijih hrvatskih etnologa i etnokoreologa. Nakon usavršavanja g. Muratović obilazi teren po Hrvatskoj i cijeloj bivšoj državnoj zajednici, proučava običaje i plesne elemente, nabavlja originalne narodne nošnje. Autor je brojnih koreografija, a neke od njih su: Dubrovačka poskočica Linđo, Bunjevački plesovi, Valpovački plesovi... Bio je suradnik ugledne zagrebačke Međunarodne smotre folkloru koju je utemeljio i vodio dr Zvonimir Ljevaković, prvi i dugogodišnji umjetnički ravnatelj Folklornog ansambla Lado iz Zagreba.

Uz očuvanje i njegovanje tradicijske kulture i narodne umjetnosti dubrovačkog kraja i velikog dijela Hrvatske Linđo je na čelu s g. Muratovićem postao jednim od najupečatljivijih simbola društveno korisnog okupljanja brojnih generacija mladih Dubrovkinja i Dubrovčana postavši tako *dobrim duhom Grada*.

Dobitnikom je brojnih nagrada i priznanja. Među njima se izdvajaju nagrada Grada Dubrovnika za životno djelo 2001. i nagrada Dubrovačko-neretvanske županije za životno djelo 2014. godine.

Osim u Linđu Sulejman Muratović je u razdoblju od 1964. do 2010. godine dao svoj veliki doprinos u razvoju tradicijske kulture uspješno radeći i surađujući s folklornim skupinama i kulturno-umjetničkim društvima iz Slanoga, Župe dubrovačke i Žrnova, te Smotrom folkloru u Metkoviću i Smotrom folkloru u Zagrebu.

Drage Lindovke, dragi Lindovci,

poznata nam je činjenica kako se društvo, kao cjelokupnost odnosa ljudi prema prirodi, ali i njihovih međusobnih emocionalnih i intelektualnih odnosa, ne može zamisliti bez tradicije, folklornih elemenata, baštinske ostavštine. Tradicija je jedan od bitnih i prepoznatljivih elemenata našeg kulturnog identiteta. Ona obogaćuje i nadograđuje kulturu jednog naroda, ali i duhovni svijet svakog pojedinca. Stoga je očuvanje i njegovanje baštinske kulture ponajprije važno za nas same koji smo odrasli na različitosti i bogatstvu tradicije koja nas okružuje, ali i za sve one koji nas žele bolje upoznati i razumjeti. “Lindova” uloga, u očuvanju i prezentaciji naše tradicijske kulture je neprocjenjiva.

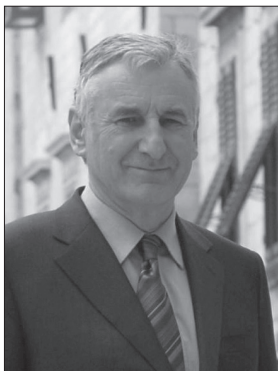
Što je to nama u Dubrovniku “Lindo”? Najjednostavnije rečeno, “Lindo” je prva ljubav, “Lindo” je cijeloživotno prijateljstvo, “Lindo” je neutaživa strast za glazbom i plesom. Mislim kako s punim pravom danas možemo reći da je u ovih pet desetljeća djelovanja “Lindo” postao jedna od najomiljenijih i najvažnijih dubrovačkih društvenih institucija. Od prve audicije pa sve do danas, kroz “Linda” je prošlo više tisuća članova, koji su postizali vrhunske rezultate gdje god su se pojavili. U svojoj povijesti “Lindo” je uspješno prenosio ime Dubrovnika i Hrvatske, nastupajući diljem zemaljske kugle. Kroz 50 godina u “Lindu” su se smjenjivale generacije i generacije plesača i glazbenika, u njemu su se radala ljubavi i prijateljstva, a “Lindo” je pomogao u afirmaciji mnogih danas priznatih umjetnika. Malo je onih kulturnih, zabavnih i drugih društvenih događaja u Dubrovniku i Županiji, na kojima nisu nastupali članovi Ansambla.

Folklorni ansambl “Lindo” već pet desetljeća sinonim je za profesionalno i umjetnički interpretiran folklor u zemlji i svijetu. Vrijednost ovog folkornog ansambla ne ogleda se samo u činjenici da je svojim djelovanjem probudio zanimanje za tradicijsku kulturu i folklor, kako bi sve što smo obnovili i prikupili od naše kulturne baštine i običaja zauvijek otrgnuli od zaborava i prolaznosti vremena. Ono na što smo najviše ponosni jest činjenica da je “Lindo” uvijek oko sebe okupljao veliki broj mladih, kojima je usađivao ljubav i poštovanje prema vlastitom kulturnom nasljeđu i baštini, prema onom što nas određuje i čini onim što smo bili i što jesmo. Ponosni smo što je educirao, odgojio i umjetnički oplemenio generacije i generacije Dubrovkinja i Dubrovčana. To je najveća i neprolazna vrijednost ovog Ansambla, koji je s godinama postao nezaobilazna sastavnica hrvatske nacionalne kulture. Možemo reći kako je “Lindo” naš identifikacijski odgovor unificiranim i globaliziranim svjetskim procesima, amblematsko mjesto naše kulturne tradicije.

Drage Lindovke, dragi Lindovci,
čestitam Vam 50 obljetnicu rada i želim vam puno uspjeha u vašem budućem djelovanju, na radost i zadovoljstvo Grada Dubrovnika i svih njegovih građana.

Vaš,

Andro Vlahušić, *gradonačelnik Grada Dubrovnika*

Dragi ljubitelji tradicije,
ove godine Lindo bilježi pola stoljeća svoga djelovanja.

Građani Dubrovačko-neretvanske županije i svi ljubitelji tradicijske kulture i narodne folklorne umjetnosti moći će preko priredbi, u sklopu programa proslave Lindovog jubileja, upoznati dobar dio tradicijske kulture i narodne umjetnosti dubrovačkog kraja, ali i velikog dijela Hrvatske.

Lindo već pet desetljeća neumorno i s velikim uspjehom pronosi i promiče bogatstvo tradicijske kulture diljem Hrvatske, Europe i svijeta.

Dubrovačko-neretvanska županija svjesna vrijednosti i važnosti Linda na svečanosti povodom Dana županije 2015. godine dodjelila je Folklornom ansamblu Lindo nagradu za doprinos ugledu i promociji Dubrovačko-neretvanske županije u zemlji i svijetu u proteklom jednogodišnjem razdoblju. Također, sa iznimnim zadovoljstvom podržala je i program Lindove obljetnice.

S iskrenom nadom da će nas Lindo s razigranom i raspjevanom mladenačkom radošću uveseljavati i u narednim godinama, uz izvrstan program želim Vam lijepe glazbene i plesne trenutke!

Župan

Nikola Dobroslavić

PROGRAM SVEČANOG NASTUPA POVODOM 50. OBLJETNICE FOLKLORNOG ANSAMBLA LINDO

1. DUBROVAČKA POSKOČICA LINDO – veteranski sastav
2. ČIČAK – Lindov podmladak
3. “LINDO” (V. Berdović) – zbor svih izvođačkih sastava i zaposlenika
4. KONAVLE – veteranski sastav
5. SUSAK – izvođački “A” sastav
6. VRLIČKO KOLO – izvođački “A” sastav
7. “MARENDA” (N. Kalogjera/A. Dedić/M. Nardelli) – muška klapa FA Lindo
8. ISTARSKI PLES BALUN – izvođački “A” sastav
9. BUNJEVAČKI PLESOVI – izvođački “A” sastav i veteranski sastav
10. DRMEŠ IZ SLAVONIJE – izvođački “A” sastav i veteranski sastav
11. DRMEŠ IZ DRAGANIĆA – izvođački “A” sastav i veteranski sastav
12. DRMEŠ IZ PRIGORJA – izvođački “A” sastav
13. “NA BRIJEGU KUĆA MALA” (narodna/V. Ivanković) – mješovita klapa FA Lindo
14. DRMEŠ IZ TUROPOLJA – izvođački “A” sastav
15. DRMEŠ IZ POSAVINE – veteranski sastav
16. DRMEŠ IZ ZAPREŠIĆA – izvođački “A” sastav i veteranski sastav
17. “VEHNI, VEHNI FIJOLICA” (narodna/V. Ivanković) – ženska klapa FA Lindo
18. MALO MEĐIMURJE – izvođački “A” sastav i veteranski sastav
19. BARANJSKO KOLO – izvođački “A” sastav
20. PLES IZ BIZOVCA – veteranski sastav
21. ŠOKAČKO KOLO – izvođački “A” sastav
22. “VOZILA SE MARE I KATA” (narodna/K. Magdić) – klapa veteranskog sastava
23. BANATSKI MAĐARAC (narodna/A. Šimatović) – tamburaši svih izvođačkih sastava
24. ERO S ONOGA SVIJETA – izvođački “A” sastav, zbor Libertas,
Dubrovački simfonijski orkestar, dirigent Viktor Lenert

Ravnateljica: ANUŠKA MATUŠIĆ

Umjetnički voditelj obiljetničkog nastupa: SULEJMAN MURATOVIĆ

Voditelj plesa: MARIO KRISTIĆ

Voditelj orkestra: ENES OMERČAHIĆ

Voditelj zbora: VEDRAN IVANKOVIĆ

Voditelj garderobe: ĐURO GRDOVIĆ

DUBROVAČKA POSKOČICA LINDO

Koreografija: Sulejman Muratović | Glazba: Đorđe Begu

Lijerica: Đorđe Begu | Izvođači: Veteranski sastav

Lindo je najpopularniji ples Dubrovačkoga primorja. Pleše se uz pratnju starinsko-glazbala iz južne Dalmacije – lijerice (to trostruno gudačko glazbalo podrijetlom iz istočnoga Sredozemlja iz Grčke se potkraj 18. stoljeća i tijekom 19. stoljeća proširilo Jadranom, a danas je u živoj uporabi u Dubrovačkome primorju, Konavlima i na poluotoku Pelješcu te na otocima Mljetu i Lastovu), premda se u prošlosti mogao izvoditi i uz pratnju mijeha (mišnice). Pleše se u parovima raspoređenima uokolo svirača, a plesne «zapovijedi» u duhovitim, nerijetko i dvosmislenim stihovima glasnim povicama uzvikuje «vođa», «kolovođa» koji u oštrome tonu i ritmu određuje parove i promjene plesnih figura te bodri plesače koji se nadmeću u improvizacijama. Za taj su ples karakteristična ponavljanja nekih bitnih dijelova. Sâm naziv lindo novijega je datuma; jedni drže da je ples dobio naziv prema prezimenu, tj. nadimku svojega nekada glasovitoga vođe Nikole Lale Lindā, a drugi misle da je to opći lokalni naziv za lijeričara

ČIČAK, konavoski ples

Koreografija: Mario Kristić | Glazba: Enes Omerčahić | Izvođači: Lindov podmladak

Čičak je ples koji je u naše krajeve došao iz tadašnje Čehoslovačke a preko učitelja koji su u 20. stoljeću radili po čitavoj državi. Upravo iz tog razloga, Čičak se danas pleše u okolnim državama, te u cijeloj Hrvatskoj, pa ga se može naći i u Branaji, Konavlima i Istri.

Čičak je inače polka - je živahan ples u dvočetvrtinskom taktu kojega je oko 1830. godine izmislila Anna Sleznik, a korjene vuče iz poljskog folklorā, odnosno narodnog plesa. Neki smatraju da je ime dobio od češkog “pulka” - polunota, pola takta, polukorak, dok postoji i mišljenje da je jednostavno nazvan prema “Polka” - Poljakinja.

KONAVLE

Koreografija: Mario Kristić | Glazba: Enes Omerčahić | Izvođači: veteranski sastav

Splet konavoskih plesova koji se sastoji od triju osnovnih plesova: POSKOČICE, POTKOLA i NAMIGUŠE. Poskočica je naziv za narodni ples u široj dubrovačkoj okolici. Veselo i šaljivo kolo u kojemu se figure ponavljaju tri do četiri puta, a promjenu figura određuje lijeričar mijenjajući melodiju. Plesači plešući pucketaju prstima. Potkolo Stariji ples od poskočice koji se pleše u otvorenom kolu (polukrugu). U plesu se izmjenjuju figure u kojima plesači stavljaju lijevu nogu ispod koljena desne, a zatim se u kolu provlače ispod mosta koji čine ruke prvih dvaju plesača. Kao i poskočica, izvodi se uz pratnju lijerice ili mijeha. Namiguša je noviji konavoski ples, pleše se u parovima; dok izvode figure, jedno drugome namiguju. Pleše se uz tamburašku pratnju.

TANAC S OTOKA SUSKA

Koreografija: Ivan Dabac | Glazba: jadrani Radonić | Izvođači: "A" sastav

Susak je mali otok u sjevernom Jadranu, poznat po kratkoj šarenoj ženskoj nošnji i karakterističnom plesu *tanac* koji se pleše za vrijeme crkvenih blagdana i drugih svečanosti. Karakteristike plesa su oštri pokreti a pleše se u dvije suprotne linije. Ples prati poseban instrument mijeh.

VRLIČKO KOLO

Koreografija: Branko Šegović | Izvođači: "A" sastav

Za plesni repertoar gorskoga područja tipično je staro, nijemo kolo bez glazbene pratnje koje ima šesterodijelan plesni obrazac. Ples potječe iz Vrlike u Dalmatinskoj zagori (sjeverna Dalmacija), ritam mu određuju markantni udarci plesača, a svojom osebjunošću pokazuje snagu i izdržljivost ljudi toga kraja. Prema strukturi koraka gotovo je istovjetno kolu s Farskih otoka koje se izvodi uz pjevanje balada te arapskome plesu nazvanome dabke. U vrličkome predjelu većinom stočarske kulture kolo se izvodi krupnim koracima i poskocima. Uglavnom je praćeno samo zveketom nakita i dubokim disanjem plesača. I ono može biti otvoreno ili zatvoreno, a i u njemu se parovi mogu odvojiti.

ISTARSKI BALUN

Koreografija i glazba: Đuro Adamović | Izvođači: "A" sastav

Balun je najrašireniji narodni ples u istarskih Hrvata. Pleše se u parovima raspoređenima u kružnici, pri čemu je plesač uvijek s unutarnje, a plesačica s vanjske strane kružnice. Oni se kreću u smjeru suprotno od smjera kazaljke na satu. Sve se plesne figure osebjunoga ritma izvode u kanonu, što se posebno primjećuje kad je riječ o figuri vrtet – u kojoj kolovođa počinje vrtnju, a drugi je, jedan za drugim, nastavljaju. Osim te figure u balunu se javljaju još tri: šetat (hodit uokole), prebirat i valcat. Glazbena se pratnja izvodi na jedinstvenim glazbalima: roženicama ili mihu, rjeđe i na vidalicama, šurlama ili na istarskoj dvožičanoj tamburi (cindri), a u novije doba i na dijatonskoj i usnoj harmonici. Katkada se u balunu uz svirku javlja i pjevanje s tarankanjem.

BUNJEVAČKI PLESOVI

Koreografija: Sulejman Muratović | Glazba: Đorđe Begu
Izvođači: "A" sastav i veteranski sastav

Bunjevci su stanovnici nekih hrvatskih naselja oko Zrmanje, s jedne strane Velebita, u Liču i okolici te u Subotici i Bačkome podunavlju u Srbiji i Mađarskoj. U početku su živjeli uz Dinaru i sjeverni dio Svilaje, u područjima u kojima se prije provala Turaka govorilo štokavski i u kojima je u 15. stoljeću nastala nova ikavska

akcentuacija. Gorštačko-pastirski element pomiješan je s ravničarsko-ratarskim. Izraz Bunjevci prvi se put javlja godine 1622. kao ime ovećega sela u Bačkoj. Kako su se ljudi u Bačku naseljavali dolazeći u različita vremena i s različitih strana, govor im nije posvuda isti; u gradovima i većim mjestima osjeća se mađarski i njemački utjecaj. Jezikom, nošnjom i nizom narodnih običaja (svadbenih, žetvenih, božićnih) jasno se izdvajaju od svojih susjeda. Sačuvali su velik broj narodnih pjesama; ističu se epske pjesme (groktalice) pisane u desetercu. Na sjeveru Vojvodine, u Bačkoj, žive Hrvati Bunjevci kojima je najomiljeniji ples bunjevačko kolo. U tom se plesu momci između sebe natječu u plesnim domišljajima; na čizmama imaju zvečke-zvončice kojima postižu posebne zvukovno-ritmičke efekte.

DRMEŠ IZ SLAVONIJE

Koreografija: Branka Mikačić | Glazba: Drago Mikačić

Izvođači: "A" sastav i veteranski sastav

Na početku ovoga karišika odabranih plesova i pjesama iz Slavonije javlja se pjevani bečarac, koji se poslije i svira i pjeva. Osnovna je forma zatvoreno kolo – za koje je karakteristično pjevanje većinom improviziranih tekstova, tzv. poskočica. Rijetko koja folklorna skupina iz Slavonije nema na svojem repertoaru i ples svatovac. Premda je riječ o istoj glazbenoj vrsti, prema svojim su glazbenim odrednicama svatovci čak iz susjednih sela međusobno različiti. Napjev počinje počimalja, pridružuje joj se u drugome glasu polagalja, a preostale pjevačice preuzimaju (gude) treću dionicu. U tim se krajevima još i danas održala tradicija plesanja u izvornim narodnim nošnjama starima preko stotinu godina.

DRMEŠ IZ DRAGANIĆA

Koreografija: Ivan Šulina | Glazba: Krešimir Magdić

Izvođači: "A" sastav i veteranski sastav

Draganičko polje u blizini Karlovca pokriva nekoliko plesova: draganičku polku, đikalicu i drmeš metlaš praćen posamičkom pjesmom (neka vrsta pjevanoga razgovora između muških/ženskih izvođača). Đikalica (đikarica, điparica) pokupski je teški tanac sličan drmešu, ali sporijega tempa. Pleše se u parovima i četvorkama, a sastoji se od dvaju glazbenih i plesnih odsjeka. Prema prvome dijelu, u kojemu se poskakuje, cijeli je ples i dobio ime (điknuti, to jest skočiti). Od sredine 20. stoljeća đikalica postupno izlazi iz glazbene prakse, vjerojatno i zbog svoje srodnosti s popularnim drmešom. Danas je najviše njeguju folklorne skupine s područja Karlovačkoga pokuplja; izvode je na smotrama i u drugim javnim prigodama uz pratnju tradicijskoga gudačkog sastava. Izvedbi drmeša znale bi na određen način oponirati žene pjevajući rozgalice; stojeći sa strane, glazbom bi i pjevnim tekstovima skretale pozornost na sebe.

DRMEŠ IZ PRIGORJA

Koreografija i glazba: Zvonimir Ljevaković | Izvođači: “A” sastav

U selima u neposrednoj okolici Zagreba još se do nedavno plesao na svadbama starinski ples sukačko – ples svatovskih kuharica. Polka, koja je udomačena u sjeverozapadnim područjima Republike Hrvatske, još se i danas pleše. Drmeš se plesao najviše u blagdanske dane, a ovdje u Prigorju ima i svoju zanimljivu inačicu – drobniciću, kada usred žestokoga plesanja plesači zastanu u mjestu i cijelim tijelom sitno potreskuju.

DRMEŠ IZ TUROPOLJA

Koreografija: Mojmir Golemac | Glazba: Dražen Kurilovčan | Izvođači: “A” sastav

Turopolje je živopisan kraj južno od Zagreba, između desne obale Save na sjeveroistoku i Vukomeričkih gorica na jugozapadu. Turopoljski se plesovi sastoje od četiri dijelova: uvodne pjesme (Pozvale su dekle dečke) i triju najkarakterističnijih plesova (stara turopoljska polka i buševski/buševečki i turopoljski drmeš). Polka je brz(i) ples češkoga podrijetla u dvodobnoj mjeri: karakteristični su polkoraci, a pleše se u parovima. Drmeš je živahan hrvatski narodni ples u dvočetvrtinskoj mjeri koji se pleše u obliku kola ili u parovima. Svaki hrvatski kraj ima svoju varijantu drmeša

DRMEŠ IZ POSAVINE

Koreografija i glazba: Zvonimir Ljevaković | Izvođači: Veteranski sastav

Posavina ima značajke panonske, ali i alpske plesne zone. Karakterističan je ples u kolu, u parovima ili četvorkama, a pomicanje unutar kola stilski je obilježeno kao sitno drmanje, odakle i dolazi naziv drmeš. Velik broj plesova izvodi se uz pjesmu ili naizmjenično pratnju glazbe i pjesmu. Nekada su glazbena pratnja bili svirači dude i dvojnice, nešto kasnije gudači (violine i bajs), a danas su to tamburaši. U Posavini je ostao očuvan velik broj ratarskih magijskih plesova; najčešće su bili izvođeni plesovi za lan, repu ili pak konoplju. Jedan je od njih i dućec, u kojemu plesači skaču visoko u zrak, prema vjerovanju: koliko visoko skoče, toliko će narasti lan. Osim ovih plesova još se plešu i parovni ples staro sito i djevojački ples tančec.

DRMEŠ IZ ZAPREŠIĆA

Koreografija: Zvonimir Reljić | Glazba: Zlatko Potočnik | Izvođači: “A” sastav

Zaprešićki kraj obuhvaća sjeverozapadni dio Zagrebačke županije. Nalazi se sjeverozapadno od rijeke Save, između Zagreba i planine Medvednice s jedne strane te slovenske granice na Sutli s druge strane. Od grada Zagreba udaljen je svega osamnaest kilometara. Sačuvana je ikavica doseljenika iz Pounja i Like. U zaprešićkomu su kraju sačuvani i neki od najljepših dijelova naše kulturne i umjetničke baštine. Tamo se još uvijek njeguju stari plesovi i napjevi s refrenima, tipični za to područje.

Zanimljiv je i pantomimski dio koreografije, u kojemu plesači pokretima opisuju predmete koji se spominju (kovački čekić ili mijeh).

MALO MEĐIMURJE

Koreografija: Ivan Ivančan | Glazba: Božo Potočnik

Izvođači: "A" sastav i veteranski sastav

Iako pod utjecajem mađarskog folklor, Međimurci su uspeli sačuvati svoj osebnijni plesni stil i glazbeni senzibilitet. Svoj živi temperament izrazili su u brojnim plesovima.

BARANJSKO KOLO

Koreografija: Sulejman Muratović | Glazba: Đorđe Begu | Izvođači: "A" sastav

Za cijelo panonsko područje karakteristična su zatvorena kola koja se izvode oko tamburaša koji stoje, sviraju i pjevaju u sredini kola. Postoje kola različitih struktura koraka, koja se često zovu prema pjesmi koja se u njima pjeva. Svojom živošću, pjesmom i podcikivanjem plesača postala su zaštitnim znakom panonskoga identiteta. U ravničarskome dijelu, na sjeveru Republike Hrvatske, u blizini mađarske granice, žive baranjski Hrvati koji su u svoju plesnu tradiciju i nošnje utkali dio mađarskoga folklor. Svako selo u Baranji ima svoj, specifičan način izvođenja toga plesa uz minimalne razlike u strukturi koraka. Najčešće se izvodi baranjsko kolo, kojim i počinje ovaj karišik.

PLES IZ BIZOVCA

Koreografija: Sulejman Muratović | Glazba: Zlatko Potočnik
Izvođači: veteranski sastav

Od mnogobrojnih inačica ženske nošnje u Slavoniji osobitim se izgledom izdvaja odjeća iz okolice Valpova, posebno iz Bizovca i Andrijaševaca. Zbog nekoliko slojeva uškrobljenih kraćih podsuknji, preko kojih se stavljaju najgornja suknja ukrašena šupljikavim vezom i platnena pregača, odjeća poprima zvonast izgled. Bluza vrlo širokih rukava dopunjena je uškrobljenim i bogato nabranim ovratnikom, pa cijeli izgled podsjeća na odjevni stil iz razdoblja rokokoa. Tipično slavonski plesovi, između kojih se ističu žita i todore, odražavaju svu vitalnost i vedrinu ljudi toga kraja.

ŠOKAČKO KOLO

Koreografija: Dragutin Vuković | Glazba: Krešimir Magdić | Izvođači: "A" sastav

Šokci su Hrvati iz Slavonije, Baranje, Srijema i zapadne Bačke. Od šokačkih plesova posebno se ističu oni iz sjeveroistočne Hrvatske (iz okolice, ali i iz grada Vukovara), koje prati pjesma uz tambure. U prošlosti su ih pratile gajde, aerofonijsko glazbalo sastavljeno od mješine – zračnoga rezervoara, cijevi u koju se puše nazvane dulac, dvocijevne sviraljke klarinetskoga tipa na kojoj se prebire zvane prebiralica te duge bordunske sviraljke zabačene preko sviračeva ramena poznate pod imenom truban. Gajdama su srodne dude koje imaju trocijevnu ili četverocijevnu sviraljku, a svirale su se u zapadnoj Slavoniji, Posavini, Moslavini, Bilogori i u Podravini. Potkraj 19. i početkom 20. stoljeća gajdaš je u slavonskim selima bio najpoštovaniji svirač. Pratio je sva važnija događanja tamošnjih zajednica i bio je središnjim glazbenikom na plesnim zabavama. U prošlom su stoljeću gajdaše gotovo potpuno istisnuli tamburaški sastavi. Osobitost je plesa sitno, često virtuosno treperenje djevojačkih tijela.

ZAVRŠNO KOLO IZ OPERE JAKOVA GOTOVCA "ERO S ONOGA SVIJETA"

Koreografija: Branko Marković | Glazba: Jakov Gotovac | Dirigent: Viktor Lenert
Izvođači: "A" sastav/Dubrovački simfonisjki orkestar/Zbor Libertas
Solisti: Mario Kristić i Doris Kristić

Prije 80 godina, po libretu Milana Begovića, a po narodnoj priči nastala je najomiljenija hrvatska opera "Ero s onoga svijeta" skladatelja Jakova Gotovca. Ova uvijek aktualna i komična narodna opera priča je o snalažljivom seljaku Mići koji prerušen u Era s onoga svijeta preispituje ljubav i odanost djevojke Đule.

Gotovac i Begović su glazbenu i tekstovnu osnovu za ovu operu našli u folkloru narodnih skupina, od folkloru Zagore (završno kolo) do kosovskih djevojačkih pjesama iz Gnjilana (početni zbor djevojaka *Duni mi, dumi, lađane*).

Opera je praižvedena 2. studenog 1935. u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu i ostala do danas najizvođenije djelo hrvatske muzičke literature.

VELIKO HVALA SVIM DONATORIMA, MEDIJSKIM POKROVITELJIMA I PRIJATELJIMA FOLKLORNOG ANSAMBLA LINDO

POKROVITELJ

Grad Dubrovnik

DONATORI

Grad Dubrovnik	Općina Dubrovačko primorje	Lučka uprava Dubrovnik
Turistička zajednica Grada Dubrovnika	Tehnoekspert d.o.o.	Hotel Lero
Društvo prijatelja dubrovačke starine	Guliver Travel d.o.o.	Hoteli Plat
Dubrovačko-neretvanska županija	Atlantska plovidba	Nautika d.o.o.
Zračna luka Dubrovnik	Aplicon tours	Općina Župa dubrovačka
OTP banka	Esculap Teo d.o.o.	Restorani Bota šare
Zaklada Kaboga	Pemo	Alfa plan građenje
JU Rezervat Lokrum	Turistička zajednica općine Konavle	Dubrovačka biskupija
Čistoća d.o.o.	Općina Ston	Župa sv Mihajla
Vrtlar d.o.o.	Hoteli Maestral d.d.	Euroherc osiguranje
Sanitat d.o.o.	Tiskara Alfa -2	Signalizacija d.o.o.
Vodovod d.o.o.	X media	Kojan Korral
ID Riva tours	Valamar rivijera	Atlant putnička agencija
Klub Dubrovnik – New York	Libertas Dubrovnik	Vodopija d.o.o.
Davor Gjivoje	Palata d.o.o.	Općina Janjina
Fifi sound	Profi plan d.o.o.	Lav zaštita
	Luka Dubrovnik	Fotostar
	Elite travel	Brenum d.o.o.
		Viva d.o.o.

MEDIJSKI POKROVITELJI

HRT centar Dubrovnik
Dubrovniknet.hr
Dubrovački vjesnik

HVALA NA POTPORI

Športski objekti Dubrovnik – Športska dvorana Gospino polje
Kazalište Marina Držića
JVP Dubrovački vatrogasci
Policijska uprava Dubrovačko-neretvanska
Hotel Rixos Libertas

SUORGANIZATOR

50. GODINA FOLKLORNOG ANSAMBLA LINDO

Ustanova u kulturi Grada Dubrovnika

FOLKLORNI ANSAMBL LINDO

Marojice Kaboge 12, 20000 Dubrovnik

OIB: 18793700495

Tel: 020 324 023 / 020 323 535

E-mail: lindjo.dubrovnik@du.t-com.hr

Ravnateljica:

Anuška Matušić

Organizacijski odbor 50. obljetnice Folklornog ansambla Lindo

Tonći Bačić, Luko Brailo (predsjednik), Jelica Čučević, Ana Farac, Andrea Gjaja, Vedran Ivanković, Marko Ilić, Mario Kristić, Stijepan Lazarević, Frano Lubura, Anđela Matić, Vlaho Matijić, Anuška Matušić, Ivana Morović, Sulejman Muratović, Ana Sentović, Josipa Tabak, Josipa Vodenac

Naslovnica:

Ivo Grbić, akademski slikar

Design:

Nedim Meco, Mec dizajn Dubrovnik

Voditelj tehnike:

Tonći Bačić

Rasvjeta i razglas:

Fifi sound

Tehnička pomoć i hostese:

Dubrovačke ljetne igre

Fotografije:

*Arhiva FA Lindo, Fotografije iz privatnih kolekcija članova,
Dean Tošović, službeni fotograf obljetnice*

Scenografija:

Marin Gozze

Tisak:

Tiskara Alfa 2 d.o.o. Dubrovnik

Autori programske knjižice

Anđela Matić, Luko Brailo

Za izdavača:

Anuška Matušić

Naklada: 2500 primjeraka

